

Melkrobot zorgt voor flexibiliteit

Melkveehouder Hennie Oosterlaken kreeg "net geen hekel" aan het melken in zijn melkstal. Precies op tijd ruilde hij zijn 2x6 zij-aan-zijmelkstal in voor twee melkrobots. Hoe verliep die overgang?

Frank de Vries

Hennie Oosterlaken (44) heeft in maatschap met zijn vrouw Sandra een melkveebedrijf. In het Utrechtse Montfoort namen zij in 1996 het bedrijf over van de ouders van Hennie. Door een bedrijfsverplaatsing in 1983 vanuit Lopikerkapel en de bouw van een nieuwe ligboxenstal werd het bedrijf overdraagbaar, aldus Oosterlaken. Hij schaalde het bedrijf op van 50 melkkoeien toen naar 100 nu. In 2008 kwamen de eerste overwegingen en plannen voor ver- of nieuwbouw van de melkveestal.

Niet meer zelf melken

Gaandeweg de tijd waarin de plannen werden gemaakt begon de economische crisis (eind 2008). Oosterlaken: "We hebben toen uitgebreid gekeken of renovatie van de bestaande stal geen eerste optie kon zijn." Nieuwbouw zou om en nabij 1,2 miljoen euro gaan kosten voor een stal met 125 plaatsen en melkrobots. "Dat is rijkelijk duur." Oosterlaken ging via 'Google earth' op onderzoek uit. Hij wist dat zijn emissiepunt minimaal 50 meter van de burens zou moeten blijven. En dat kon hij met deze internetsite precies nameten. Samen met DLV advies werd gekozen voor de verbouw en vergroting van de bestaande stal. Van een 2+1 naar een 4+1 ligboxenstal met één hoge ventilatienok.

In juli 2009 werden de benodigde vergunningen aangevraagd en medio november al kwamen deze binnen. "En dat zonder enig bezwaar van omwonenden." De bouw kon starten en in augustus 2010 was de nieuwe stal klaar.

Tot die tijd molk Oosterlaken zijn koeien in een Fullwood 2x6 zij-aan-zij melkstal. "Ik kreeg net geen hekel aan het melken, vaak 4 uur per dag, maar het zat er tegenaan." Oosterlaken liet zich diepgaand voorlichten over automatisch melken.

Hij bezocht diverse veehouders met melkrobots om hun ervaringen te horen. Met die kennis besloot hij uiteindelijk twee Lely melkrobots te kopen. Wat gaf de doorslag voor die investering? "Ik voelde met de vier uur melken per dag een enorme gebondenheid aan het bedrijf. En daar had ik echt genoeg van." Uit de gesprekken met veehouders kwam in zijn beleving de Lely robot als beste uit de bus. "Daar waren de boeren het meest enthousiast over." Oosterlaken onderhandelde fors met de verkoper van Lely. Na drie dagen was de deal rond en dat voelde echt als een opluchting, aldus Oosterlaken.

Wennen aan de nieuwe situatie

De bouwactiviteiten werden in verschillende stappen uitgevoerd, zodat het veewerk gewoon door kon gaan. Half augustus 2010 stonden de twee melkrobots tijdelijk in de voorstal. "Op dat moment hadden we toevallig veel droge koeien. 's Morgens molk ik de koeien in de melkstal en vanaf 11 uur kregen de koeien toegang tot de robots. We hadden twee melkgroepen gemaakt om teveel gedrang te voorkomen." En het ging goed. Bij de vaarzen werden zeker in het begin wat weigeringen gezien maar dat duurde maar kort, aldus Oosterlaken. Om de eerste twee dagen na de overgang te overbruggen was extra mankracht opgetrommeld. Zo kon alles in goede banen worden geleid en kon na drie dagen al in één groep worden gemolken. "We zorgden dat we de koeien goed konden opsluiten voor de robots zodat we ze geen gelegenheid tot ontsnappen gaven." De eerste 'robotweek' mochten de koeien onbepaald de robots in. Daar zorgde de automatisering voor. Na die week werd dat afgebouwd en nu zijn er gemiddeld 3,1 melkingen per koe per 24 uur.

FOTO: FRANK DE VRIES

Gesloten melkveebedrijf Maatschap Oosterlaken

FOTO: FRANK DE VRIES

Plaats: Montfoort (Utrecht)

Vee: 100 melkkoeien en 60 stuks jongvee

Melken: 2 Lely melkrobots

Melkquotum: 970.000 kg

(+ extra aankoop)

Gemiddelde melkgift:

11.000 kg per koe

Land: 50 ha waarvan

30 ha huiskavel

Stal: nieuwe vee-

stal (Maatlat)

gebouwd in 2010

voor 125 koeien

Sturen en kijken

De koeien krijgen een basisrantsoen aan het voerhek met soja voor een eiwitcorrectie. In de melkrobots kan per 24 uur maximaal 8 kg krachtvoer per koe worden gegeven. Als er meer dan die 8 kg is geprogrammeerd vanuit de melkproductie, kan een koe in de separate krachtvoerbox in de stal de extra kilo's opnemen. Oosterlaken laat zijn managementprogramma bepalen hoeveel krachtvoer nodig is. "Alleen bij voerovergangen kijk ik mee met de giften en pas desgewenst wat aan."

Oosterlaken is zeer enthousiast over de verbeteringen in de diergezondheid en de melkgift na de overgang naar de nieuwe stal en het robotmelken. "We zijn met onze productie van 9.500 kg naar 11.000 kg per koe gestegen. En de ruimere ligboxen, het verbeterde stalklimaat en meer ruimte zorgen voor een nog betere gezondheid." Hij

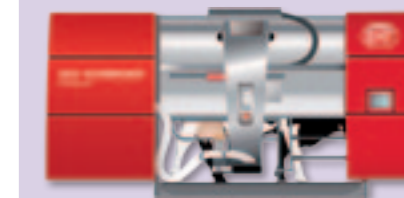
ziet minder kreupele koeien en de dieren liggen meer dan vroeger. "Ze liggen nu comfortabeler." De dierenartskosten per 100 kg melk zijn van 72 cent in 2010 gedaald naar 52 cent in 2011. De dierdagdosering daalde van 6,0 in 2010 naar 4,8 vorig jaar.

Weidegang

Vanuit de eisen van de Maatlat Duurzame Veehouderij (waar de nieuwe stal aan voldoet) is het verplicht om te weiden. De 30 hectare grote huiskavel direct achter de stal biedt daar alle mogelijkheden voor. Oosterlaken: "Ik geniet van koeien buiten, net als mensen die langs ons bedrijf fietsen. En het weidebeheer besteed ik volledig uit. Voor het bedrag van de loonwerker kan ik het niet doen." ☞

Tips bij de melkrobot

- Vraag jezelf als boer af of je iets hebt met ICT en techniek: je kan niet voor elk storinkje de dealer bellen
- Oriënteer je goed bij collega-melkveehouders
- Bespreek de mogelijkheden met aanbieders van melkrobots
- Onderhandel stevig met de leverancier
- Zorg voor een rustige overgang van traditioneel naar robotmelken
- Blijf je focussen op de koeien: verschuil je niet achter de computer

ARTIST IMPRESSION: LELY